

ገጽ ፩

ፀገህጹፍጽ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

طاشقند
حصن غزنی
مسلمه: طاشقند، مامورین: انور

"TACHINK,"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ФУРУ.

ՆՊՐԷՆ ՀԱՅԵՐՆ ՈՒ ՅՈՅՆԵՐԸ

Մէթո Ասպետ ՊԵՒՊԼԻԻՆ

Փակուելու վրայ եղող, կամ սա փա-
վուել ժամանակներուն մէջ գտնէ ակամայ
մոռացութեան տրուելիք խնդիրները, ա-
մէն անգամ մենք Հայերս չէ որ կը բա-
նաք, կամ զանոնք վերաբարձուծել անգի-
համար նպատակ կ'ընենք, այլ անոնք,
որ թէ՛ մեզ յատկաւ անարգել ու թըշ
նամանել կը փորձեն, և թէ՛ կը պահան-
ջեն որ մենք միշտ լուելու գերազոյն ա-
ռաքիտութիւն ունենանք և թէ միայն
իրենք գրին ու վարկաբեկեն Հայերը աշ-
խարհին աոջ և :

Դավալայի Պուկահաներէն գրաւուելուն առթիւ կը իշխեճ անշուշտ թէ՛ Աթէնքի մէջ հրատարակուող Բաթըրիս թերթը ինչ նախատական տողերով Հայերը որակեց, տալով անոնց դեր մը, որ Հայերուս արհեստը չէր ապահովապէս, անոնց վերագրելով կաւատարային գործեր, ինչպէս անէ՛ն առաջ ալ Աթէնքի կառավարութիւնը 49 Հայ ճամբորդներ ըռնելով, լրտեսութեան նախատինքը նետած էր Հայոց ճակտին, որ նոյնպէս Հայոց արհեստը չէ։ Այս օրեր ալ Դավալա բռնուելով Յունաստան տարուած Հայերու մասին Պոլիս հրատարակուող Թափալարմուս թիւրքերն է որ Աթէնքի թերթիէն առնելով վը գրէ թէ՛ պուլկարապեան գրաւման, առնէ Հայերը ցոյց տուէր ին պուլկարիտըռն յոյս Ֆարուսաները եւ սննցմէ գեղեցիկ կին ունեցուները։

Ինչպես կ'երևի, այս արտառոց վերադրությունը Հայոց մասին, նոր բան մը չէ, ալ հին զրպատութիւն մը որ չենք հասկնար թէ Թափտրոմուսի նման լուրջութիւն մը ինչ նպատակաւ կուզէ վերաբարձրել Պոնտ մէջ, մինչ մենք հոս իզմիրի մէջ տնիշայնարութեան տալով կուզենք փակել և նոյն իսկ ի վնաս մեր կուլտուրայի նախադիմացներ, որ մեր բարոյական ծանրապէս կը վերաւորեն, որպէսզի ազգերու համերաշխութիւնն ու եղբայրացկոթիւնը կ'ստանգուի:

Կը թուի թէ յանուն այդ եղբայրակ-
ցութեան զազափաթին, մեր մեծանուն
քաղաքացի և Յունաց ազգին բարեկամ
հռչակուած Ասպետ Պուպիի էջի չայոց
Պատրիարքարանին և տեղական յոյն
թերթերու ուղղած գրութիւններուն ի
վարձ և ի պատասխան է, — որոնց
առձագանգ եղան բոլոր յունական թեր-
թերը — որ Թաֆիստոմուս ուզեր է այդ
խնդիրը նորէն վերաքանալ և մտքերը
հրաբիրել ցաւազին խնդիրներու շուրջ,
որոնց փակուելը մեր կողմէն թէ՛ մեծա-
գոյն զոհողութիւն մը և թէ՛ մեր պա-
տուաւարութիւնը ուրանալու չափ խո-
հեմութիւն մը ըլլալ թելադրուեցաւ ու-
մանց կողմէ :

Այդ փակուած խնդիրները վերաբարձարծելու միտքը չունիք այսօր։ Այս սիւնակներուն մէջ երեցած գեղեցիկ ու կուռ խմբագրական մը, որ ստորագրուած էր մեր պաշտօնակիցներէն Տիար Զարեհ Դազագեանի կողմէ, արդէն պէտք եղածէն աւելի անուղղակի պատասխան մըն էր անոնց, որոնք կը չլիղծէն ազգային-արժանապատուութիւնը թարձր բռնել անհատական և նոյն իսկ ազգային նիւթական չանքերէն։

Մեզի կը մնայ յանուն ազգերու եղբայրութեան և համերաշխութեան խոնարհարար թելադրանք մը ընել տնոնց, և ի մասնաւորի մեր մեծանուն քաղաքա-

դի Ասպետ Պուպի էֆէնտիի, որ իր քա-
ջահմուտ հէլէնագիտութեամբ գրիչ ձեռք
առնէ, և այս անգամ ալ, ինչպէս գեղե-
ցիկ կերպով ըրած էր յունական թերթե-
րուն մէջ և Հայոց Պատրիարքարանը ուղ-
ղած իր գրութիւններով, խրատներ և
խորհուրդներ տայ յոյն թերթերու և Յու-
նաց Պատրիարքարանի, որպէսզի քիչ
մըն ալ անոնք խոչնիմ չարժին և
խոհմութեան դասեր տան իրենք
իրենց, և իրենց լրագրութեան մա-
նաւանդ, քանի որ մենք ալ մարդ ենք և
մենք ալ կրնանք գրգռուիլ, երբ Թափի-
տրոմոսի նման թերթեր խնդրը վերա-
ծարձելու համար հին լուր մը կը վերա-
նորոգեն, կը թարմացնեն, և Քօպլանսի
նման ծաղկաթերթ մը զեն անցնալ կի-
րակիի իր թիւին առաջին էջը կը զար-
դարէ՜լ պօքայի ծաղրանկարով մը որ թէ և
անհատական բնաւորութիւն ունէր և սա-
կայն այդ զգուշիկ նկարին զանց առնու-
լը աւելի խոչնիմութիւն մը կրնար սեպուի-
Հայոց և Յունաց Առաջնորդներու և երե-
ւելինքրու միջև եղած հաստաւար իրա-
կանութենէ մը վերջ, ուր զիջումը՝ դարձ-
եալ մեր կողմէն էր որ կըլլար, հակառա-
նւոր որ յանդիման ծնծ ուտողը և անար-
գուողը կըլլայինք մենք Հայերս։

Այս հակիրճ թեւադրանքէն վերջ զանաք
Թաւրիսարոմսի աշն տողերուն, որոնցմով
Կահկարկուի Գալալա ընտելելով Յունաս-
տան տարուած Հայերու, որոնք իբր թի-
պո լկաւրեւրուն յոյն հաւուտնելի ու զե-
ղեցիկ կիւն ունեցողները մատուանիշ ըրել
են

Թափախություն էր այդ լուրը կը քաղե-
կ Աթինական թերթերէ: Աթինական թեր-
թերն էին դարձեալ որ Ամերիկայէն վերա-
դարձող Հայ ճամբորդներ թրքական լըր-
տես նշչապարհին այն տոտն, երբ հէլէննե-
րը եզրայրարար որ ղաշնակցած պոլկարներ
բուն հետ կոխ կը մղէին Օսմանցիներու
ղէ/ և ամխաներով այդ անմեղ հայերը
բանտարկեցին ու անոնց խիստ հակողու-
թեան տակ մնալուն պատճառ եղան, սա-
կան յետոյ արձակուեցան ատան վրանի
բան մը հաստատուեցաւ:

Չենք զարմանալ, հիմա ալ երբ Դավա-
լան հէլլէնո-թուրք եղբարարացութեան և
գիտակցութեան սա օրերուն մէջ հէլլէնե-
րու ձեռքով առնուելի վերջ, նորէն նոյն
աթինական լեկերթի են, որ անցուշտ
Դավալ մարի ո՞վ գիտէ ի՞նչ տեսակ ան-
խիղճ մարդերու ցուցումներով և մրցու-
ցական շահագիտական նպատակներով
մատնանի կըլլան և հալիրու. կը վերադ-
րեն, այսինքի ստորին յատկութիւններ, ո-
րոնց, ինչպէս ըսինք, տէրը մենք չէինք և
ստիպեց կը վերադարձուի մատնիչի և կ'աւա-
տի զեր մը:

Նոյն բանը փորձուեցաւ Ռոտմիսթով
ձառնի՞ղ ղէպքերուն առթիւ ալ, Պուլկար-
ներու անկէ քաշուելէն անմիջապէս վերջ
որոնք ապա քննութեամբ Հերքուեցան
Նոյն պատանեացաւ ձառն Մաւկարայի մէջ
ալ, ուր Սուրեմաց մասին Հայոց Պատ-
րիարքարանը հասած լուրերը եւ պաշտո-
նական տեղեկութիւնները հրապարակելու
համար հայերը զգուշացան, որովհետեւ
այս երկրին մէջ իրարու հետ պատիւ ապ-
րիչք եւ Հայերը ցրտութիւն յատել չբե-
րեւոյ տաննէն աւելի նախանձախնդիր են:

Հիմա ցաւալի չէ՛ որ մեր Յոյն պաշ-
տօնակիցները տեղի կուտան այնպիսի
անհաւատալի և պօգալի զրոյցներու, և
ասոր անոր գործերը Հայոց վրայ բռնա-
ւորելով կը թշնամանեն Գալալայի մէջ՝
գտնուող մեր քանի մը ուռետուրով զը-
գանդող հայերը։ Բորցն կերելի թէ ասիւ-
տրական ճարպիկութիւնը տեղացիներու

ՄԻՐՏՍ ԱՄՊԵՆ Է ԱՅՍՕՐ

ԱՆՆԻԿԻՆ

Պուրապկներուն մէջ զուարթ հայրենիքիս գեղեցիկ,
Վերջալոյսի ցուբերով լուսաւորուած արտմօրէն,
Մտերմութիւնի մը խորունկ ծառի մը տակ կերպագծ,
Ինչպէս երբեմն քեզի հետ, անզուգական սիրելիս...
Մեր հոգիներն, ինչպէս ջինջ աղբիւր մընիտ ու յըստակ
Խրաբու մէջ վաշէին անվերապան յորդուով...
Անհրաժեշտս ինչ Սէրեր կ'երգէինք քեզի հետ
Ընկողմանուած մեծ կաղնեոյն հովանիին տակ հեշտին,
Եւ ինչ զրախտ հեշտալի զո՞ղքը կ'հանքը ապրուած
Շրթ ձեռք ձեռքի խնդալից, սուր խոյանքով մը խիզախ
Իտէալի աշխարհներն կը ճախրէինք երջանիկ...
Օհ, իրական աշխարհէն ինչքան հեռի, քեզի հետ
Պուրապկներուն մէջ զուարթ հայրենիքի՛ս գեղեցիկ,
Լեպազայի խորհուրդներ մենք կ'երկնէինք խանդավառ...
Եւ ինչպէս բուռն վտօժորիկ կը խրէ ծառն իր բունէն
Լեյպպէ՛ս և մեզ խօլ բաղըը խընջ գրկին իրարու,
Եւ ապագան ճառարաւորուած, ինչպէս քեզ՝ և ինձ համար
Մեր միավիտ հաւատարմին միտք խնդրաց դառնորէն...
Եւ ինչպէս քեզի հետ ինչպէս քեզի հետ ինչպէս քեզի հետ...

Սիրտըս ամպա՛ծ է այսօր... ո՛ր է է քու գիրկդ, սիրելի՛ս,
Ուր կարենայ անկապկանդ փոթորկիկ և անձրևեկ,
Ինչպէս երբեմն երբ վիշտ մը կա՛ւ պատրանք մը ցաւագին
Հոգւոյս խորը նոր վէճք մը անցրթօ՛ւն կը փորէր։
Սիրտըս ամպա՛ծ է այսօր... ո՛ր է է քու ա՛նդը, որելի՛ս,
Տարագրութեանս մէջ երկա՛ր փնտրոցի այն ի գուր,
Ու չեմ գիտեր, ինչ եղար ու՛կէանէն ալ անդին.
Դատար երբէք զօրքն հոգւոյդ, երջանիկ ես, ո՛վ գիտէ...
Կորսնցուցի նստող, ասիո՛ս, և անցնալին մէջ թաղուած
Յուշերուս տաք մոխրներն կը քրքրեն յաժարեմ,
Գուցէ գտնեմ մէջէն կայծ մ'որ սրտիս կեանք տայ նորէն...

Պուրակներուն մէջ գուարթ հայրենիքի գեղեցիկ,
 Էներջալոյսի ցոլքերով լուսաւորուած տրտօրէն
 Մտերմութիւնն ար խորունկ ծառի ար տակ կ'երազեմ...

ՄԱՌԻ ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԷՋ

Ուրբաթ երեկոյան Իզմիրի Գաւառ. Ժողովոյ մէջ իր անհանդուրժելի ըլլալու աւտոինան երկարաբանութիւններովը հանրածանօթ երեսփոխան մը, որու մօտ խելք չկայ չնքէ կրնար ըսել, ինչպէս չնքէ կըրնար ըսել նաև թէ արամաբանութիւն ալ չկայ, ունեցած է սակայն թուրքն մեղադրանք մը նետելու Իզմիրցիներու երեսն ի մէջ, իր անամբարսելի զեղահատներն մարտնչել տալու համար թափած ազգասէրի օւնայն ճիգերու մէջ:

Նետած ձեռնոցը կ'վերցնեմ ահա,
Եւ պիտի խնդրեմ որ յառիկ ընէ գիտ,
Ի գ'րքոյնքնն երբէ՛ս ի վեր զազրած եւ ի-
րենց ազգային պարտականութեանց մէջ,
Ըլլա՛յ բարոյապէս, Ըլլա՛յ գործնականա-
պէս :

Ո՞վ ըսաւ թէ իզմիրի ազգային ժողով-
ները պիտի գործ երեսնի վրայ ձգած մը-
տասնեռուսի մը միայն կ'էնտասանոն:

Ո՛վ իրաւունք կուտայ իրեն կարծելու
թէ Առաքնորդարան և Ժողովուրդ կ'ըն-
րանան իրենց հայու պարտականութեանց
մէջ և թէ իրմէ ու իրեն համախոհներէն
շատ ազգասէրներ գոյութիւն չունին, նո-
րաձև յանկերգիին համեմատ, «կզգին ան-
ցուցած ներկայ ճշնաթափան մէջ», լիուր-
կանտարելու համար իրենց հայու պարտու-
կանութիւնները:

Արդեօք «Ազգին ներկա ճշմարտապիս»
մէջ, տախիքներու վրայէն ազգասէր ենք
պոռապողները, մարի կափ փոփոխութիւն
վը մտցուցած են իրենց կենցաղին, ասպ-
նդակներէն ու գործակալներէն մէջ, ար-
դեօք, տուններին փակուած ազգին վրա-

ՍԶԻՆՔԱՏՈՒՄԻ 11րդ պարկը հրապարակ ելաւ, գործ՝ Մաղաքիա Արքայ. Օրմանեանի, զին պարակի գաւառ. համար 6 իրը, հասցէ Վ. և Հ. Տէր Ներսիսեան Պահէջ Դաւառ. ձէլալ պէյ խան:

կ'ստանան զիրենց ցերեկին խառնելով, արդեօք գործի չհեն երթար, ապրուստի ետևէ չեն վազեր, չեն ուտեր չեն քրնանար, չեն պտտիր, չեն գուրահանար, չեն, չեն, ինչ գիտնամ ես, ազգը տակն ու վրայ բերելու չեն տքնիր համերայնու-թեան օլնիք կեղծիքին տակ, եթէ իրենք այդքան ազգասէրնիր են ինչո՞ւ ձեռքի տակէ կ'զգոնեն ուրիշներ ու կուգին խնդիրներ ստեղծել, խառնակութիւններ ընել, ասոր անոր շահուն փնտսելու ան-զոր ճիգեր թափել, ինչո՞ւ, չպատասխա-նեն, ամօթ չէ, այս որքան խիպ ունե նալու չէ մարդ, որ իր ըրածներն ուրիշ ներու վրայ բեռնցնելու չափ անխիղճ գրտ նուր, ու յանուն ազգին ներկայ տալնա պին, նոր տալնապնիր ստեղծելու հետա-մուտ ըլլայ...

Եւ այս է ձեր ազգասիրութիւն ան-ուանածը, որքան զքեզ հայոց աշխարհ...

Արդ՝ իզմիրի չափ ո՞ր հայաշատ քա-ղաքն կրցաւ ձեռք կարկառել ամեն կողմ բարոյապէս ու նշխարապէս, չրեմն մեզի իզմիրցիին ձակտին այդ նախատիքն նե-տողները, թէ և իրաւունք ունին իրենց վրայ դատելով խօսելու, որովհետեւ մէ թալիք մը զոհողութիւն ընելու սովորու-թիւնը չունին:

Իզմիրցի հայը չէ՞ր որ սահմանադրու-թեան յետոյ բարոյապէս իր ազգասիրու-թիւնը ցոյց տուաւ սահմանադրական հանդէսներու մէջ իր թափօրներով, սե-ղաններով, ընդունելութիւններով և լի-առուես ծախսերով...

Իզմիրցի հայը չէ՞ր որ իթիհատի կու-սակցութեան իր համակրանքն յայտնելու համար քանի մը հազար ոսկիներ նու-րեց:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ Հ. Յ. Դաշ-նակցութեան 2000է աւելի ոսկիներ նը-ւերեց, որոշ նպատակի մը համար, թէ և ցայսօր չգիտեմ թէ գործածուեցա՞ւ իր նպատակին թէ ոչ:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ Ատանայի ա-ղէտին ահով ոսկիներ տուաւ մալուկա ներով ուտեստներ և հազուատեղէններ զրկեց:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ ամեն տարի Հ. Բ. Ը. Միութեան 500է աւելի ոսկիներ կուտայ:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ Հայուհեաց Էս-կերութեան ամեն տարի կ'օգնէ:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ կիրիկեան Որ-բանաւ Մարմնոյն տարեկան քանի մը հարիւր ոսկիներ կ'զրկէ:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ քիչ թէ շատ Միացեալ Ընկերութեան կ'օգնէ:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ Մուշի, Վանի և այլ հայաբնակ վարժարաններու, վանքե-րու և այլոց համար շարժած չանցներ որ իր նպատակ սիրայօժար կուտայ, ուղ-ուած ատեն:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ կ'ստարէ իր ներքին բոլոր հաստատութիւններուն, այս կամ այն կերպով, վարժարաններուն, հի-ւանդանոցին, եկեղեցիին, որբանոցին, մանկապարտէզին, կրթասէրին և Աղքա-տախնամին:

Իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ առաջին ան-դամ էտրնէի օգնութեան հասու, Պոլ-սէն ալ շատ առաջ:

Եւ դարձեալ իզմիրցի Հայը չէ՞ր որ այսօր վաղը Յանձնաժողովի մը միջոցաւ պիտի պտըտի շուկաները Մալկարայի հա-մար նպատակ հաւաքելու:

Իզմիրցի Հայուն ըրածն ո՞վ ըրած է չըսեն ինձի՝ անոնք որ խօսելու մենամո-լութեան բռնուած սարգապէս լեզուա-գրութիւններ կ'ընեն և ոչ ուրիշ բան:

Պոյս անգամ այսօր չկրնար մրցիլ իզմիրի հետ, այս մասին եթէ թերաւա-ւատնէր կան թող հարցնեն մի յեղօ փո-խական կուսակցութեանց, անոնք այս մասին շատ լաւ տեղեկութիւններ կրնան տալ...

Իզմիրցին ինչի կատարած է և կ'կա-տարէ իր պարտքը ամեն անգամ որ ազ-գանուէր և վեհանձն Առաջնորդ մը և ժողովականներ կ'տեսնէ իր վիմաց, այս աղէկ պէտք է գիտնան ազգասիրի սուտ հովիւրով ազգին երեսին ձեռնոց նետողն եր...

ԵՍ

ԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Հակառակ այն թուութեան զոր ցոյց կուտան զեւանդագիտութիւնը և հանրային կարծիքը Պալքանեան խնդիրներուն նը-կատմամբ, էտրնէի հարցը միշտ կ'մնայ ընդհանուր մտազբաղութեան առարկայ մը վախճալով որ ամբողջ տալնապնիր չի վերսկսի և նոր զինեալ ընդհարումի մը տեղի չտայ:

Թուրքերը կ'յառաջանան Թրակիոյ մէջ և կ'յայտարարեն թէ՛ պարագաները կրնան գրեթէ միայն պատերազմի բռնուե-լու Պալքարիոյ հետ, որուն ուժասպառ զօրքերը ի վիճակի չեն նոր պատերազմի մը ձեռնարկելու:

Պալքարիոյ կ'իշխեն և Եւրոպայի թէ էնս-Միտիայի սահմանագիծը երաշ-խուհուրած է և Բարիդի պուլկար դե-պարտ Պ. Սթանաքօֆ ինչպէս Հոռմի պուլ-կարական դեպարտ Պ. Ռիչօֆ, խնդրոյն միջազգային հանգամանք մը ունենալուն վրայ կը պնդեն և Եւրոպայէն կ'անդրեն որ գործին Պ. Սթանաքօֆ կ'անկցնէ թէ՛ Եւրոպա ճանցած է Պալքարիոյ ի-րաւունքները, հետեւաբար Թուրքիոյ հետ ուղղակի բանակցելու պէտք չունի, այլ սպասել որ տէրութիւնները իր իրաւունքը վերադարձնեն իրեն: Խնդիրը պիտի տար բերէր եթէ Պալքարիոյ էտրնէ մտած և կրկին թուրք բանակին կողմէ վերագը-րուուած չըլլար, այդ քաղաքէն քաշելով իր բանակը, զանոնք իր նախկին զաչ նակիցներուն ղեկ զրկելու համար: Բայց նուազ ստիգ չէ թէ՛ Թուրքիոյ վիճելի պատրուակի մը տակ պատռեց Եւրոպայի պատրաստած հաշտութեան պայմանները և փութաց օգուտ քաղել, պուլկար կատա-վարութեան զօրացումով, յառաջանա-լու համար Մարիցայի ալ եզերքին վրայ, ուրկէ՛ ու և պատրուակի տակ անդին չանցնելու խոստում տուած էր Եւրոպայի, վերջին Յուլիս 19ին:

Թուրքիոյ ընթացքը, Պալքարիոյ վե-րադարձելու անհրաժեշտութիւնը էնս-Միտիայի սահմանագիծին, որոնք կա-րուր են իրեն, բարոյութիւն անպատկեր-պով դուրս չենելու համար պալքանեան հաշտեցալորութեան, տէրութեանց կամ-քը իրենց որդուցիկը յարգել տալու հա-մար, այդ ամենը մէյմէկ զօրաւոր պատ-ճառներ են, որոնք իրենց կողմէն միջա-մուտիւն մը ուժ կուտան, Մասնաւորա-պէս Ռուսիա կ'կարծէ թէ ինք պատրաստ

է օժանդակել Պալքարիոյ, անոր ձեռք բե-րի տալու համար իր իրաւունքը: Պ. Սթանաքօֆ նոր տեղեկագրով մը այս կա-ցութիւնը պիտի պարզէ Զարին ու մինչ-դեռ Ռուս հանրային կարծիքը իր աւան-դական թրքատեաց զգուցումով տգոր-ուած է, զանազան մայրաքաղաքներու Ռուսիոյ դեսպանները, մասնաւոր թուրք-կամ ու դաշնակից կատալարութեանց մօտ, կ'աշխատին բաղձալի նպատակին հասնելու միջոցները գտնել:

Պալքարիոյ լաւագուծութեան պի-տի օգնէ Ռուսիոյ ջախքիւտը, այս գործ-նական լուծման յանգիւղը համար: Բայց մինչև հիմակ, բացի Թուրքիոյ ղեկ ելե-մտական պոթթութեան մը, գործնական մի-ջոցներ չեն գտնուած, տրուած ըլլալով որ ոչ ոք տրամադիր է Թուրքիոյ հետ պա-տերազմի էտրնէն պուլկարիոյն վերա-դարձնելու համար:

Պալքարիոյ լաւագուծութեան, որով կու-գէ Եւրոպայի կոթիւն, մերժելու համար Պոլսոյ հետ բանակցութիւնը, ինչպէս կը փափարին օսմանեան մայրաքաղաքին մէջ, իրերը չպարզեր:

Ահա թէ ինչու համար չենք զարմա-նար որ ներկայ կացութիւնը երկարի թե-րեւ քանի մը ամիսներ, մինչև որ Պալ-կարիա կազդուրուած բանակով մը ի վի-ճակի ըլլայ: Ելեմտապէս սպառած Թուր-քիոյ մը ազդարարաբել ու իրեն դարձէ էտրնէն ու իր սահմանները քաշուի:

ԹԱՆ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Տաճար կոնստանթնու վերջին Թիւրք-մէջ հետեւեալ խիստ անպատու անկողմ-նակալ տողերը կը կարդանք, գրուած ծանօթ ընթացքով և կը շարունակուին ստորագրութեամբ:

Վերջին 3-4 շաբաթներու ընթացքին, Թուրքիոյ մասնաւոր բաւական առատ նիւթ հայթաղեցին քանի մը վարդապետներու եպիսկոպոսացման ջանքերը, և ուրիշ քա-նի մը վարդապետներու եպիսկոպոսացու-մը արգիլելու աշխատութիւնները, հակա-ռակ Եկեղեցւոյ օրէնքներուն և պատշա-ճից կանոններուն:

Մենք կը սպասէինք որ իստան-բուլ թուրք միւս ամէն կուսակցական նկատումներէ, կողմնակալութիւններէ և ուղիղ կերպով գործադրէր օրէնքը, որ շատ անխաղաղ առաջնորդ մը պիտի ըլլար իրեն՝ այս պարագային:

Իստան-բուլ թուրք օրինապահ մար-մին՝ պարտաւոր էր մերժել նկատաւորութեան թաղ: Խորհուրդին և Խորհրդէ Մէճլիսի գերեւուն, իր բացարձակապէս անհեռահաս ու անիրաւասու մարմիննե-րու կողմէ եղած խնդրանքներ, պէտք էր ա՛միջապէս փութար հանելու իզմիրի Առաջնորդ Տ. Մարթէոս Ծ. Վրդ. Ինճե-նայի անցագիրը, քանի որ Զմիւռնիոյ Արքեպիսկոպոսական վիճակին Դաւառա-կան Եկեղեցւոյ տուած էր օրինական Ընծա-յագիրը:

Իստան-բուլ թուրք սակայն այսպէս չըրաւ և եղնիկ Վրդ. Ի պատկանող ապօրէն և ան-արժէք թուղթերը նկատի առաւ, և Ին-ճենայի Ծ. Վրդ. Ի վերաբերեալ օրինաւոր և անմիտելի իրաւունքի մը վրայ հիմ-նուած Ընծայագիրը խմբեց, մինչ ըստ

օրինի նոր իսկ վէժօ դնելու իրաւունք չունէր:

Եպիսկոպոսութիւնը տիտղոս մը չէ, այլ իսկական պաշտօն մըն է և Եկեղեցւոյ օրէնքներուն հակառակ կը համարուէր, և է, առանց թեմի եպիսկոպոսներու գո-յութեան: Ուրիշն այս տեսակէտով չէր կրնար արդարանալ Եղնիկ Վրդ. Ի աշխա-տութիւնը՝ եպիսկոպոսական իրաւունք համար, և ոչ ալ իրեն այս փափաքը գոհացնելու համար աշխատողները, որքան ատեն որ անկա թեմի մը զուլալ չէ:

Իսկ Տ. Մարթէոս Ծ. Վրդ. Ինճե-նայի խնդրոյն գալով, ինչպէս կը տեսնուի վերը պարզուած տեսութեան, իզմիրցիք իրենց իրաւունքին մէջ են, և Ինճե-նայի Վրդ. դրան կամ պատուհանի վրայ չէ որ պիտի ձեռնադրուի, այլ ուղղակի Արքե-պիսկոպոսական վիճակի մը վրայ:

Հոս դիտել տալ աւելորդ չըլլայ թէ Մարթէոս Ծ. Վրդ. առանց Արքեպիսկո-պոսի տիտղոս և աստիճան ունենալու կը վարէ այդ պաշտօնը, մինչ իր կատալա-րած վիճակը արքեպիսկոպոսական է, Մէ-կու մը երբ վստահած ենք արքեպիսկո-պոսական պաշտօն և անոր բոլոր իրա-ւաստութիւնները ի գործ դնելու իրաւունք, ինչպէս կրնանք զլանալ անոր այդ սա-տիճանը:

Առաջնորդութիւն և եպիսկոպոսութիւն իրարու լծորդ են և իրարմէ անբաժան: Թեմ մը վարելու ձեռնաստութիւնը ինքնին առաջ կը բերէ եպիսկոպոսութեան իրա-ւունք, զի պաշտօնը եպիսկոպոսական է, և երբ մէկը պաշտօնը կը վարէ, չի կրնար անոր աստիճանէն զրկուի:

Եպիսկոպոսութեան անարժան մէկը առաջնորդութեան ալ անարժան պէտք է ըլլայ, և փոխադարձաբար առաջնորդու-թեան արժանի մէկը աւելի մեծ իրաւամբ եպիսկոպոսութեան իրաւունք ունի:

Հիւ կարգն ալ այսպէս կը պահանջէ արդէն, Թեմին երէցներէն մէկը ժողովուր-դը կ'ընտրէր եպիսկոպոս, և ձեռնադրու-թիւնը շարունակով կը դառնար տեսուի այդ թիւին: Հիւ սովորութիւնը, ուրիշն, այն էր որ պաշտօնի մտնալուն հետ ստանար առաջնորդը եպիսկոպոսական ձեռնադրու-թիւն: Հիւ կարգը խորհրդակցութեան, և եպիսկոպոսներու պաշտօնը կը վստահեց-մեծ մասամբ վարդապետներու, սակայն գէթ երբ վիճակաւորները կը պահանջեն ան ի եպիսկոպոսացումը, խիղճ ունենանք թեմականներուն արդար իրաւունքը չխեղ-դելու:

ԱՐՔԱՍ ԿՇՏԱՍՊԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐԱ

ԻԶՄԻՐ

Առաջնորդ Ս. Հայրը, տկարութեան պատճառաւ, Կիրակի առաւօտ չկարողա-ցաւ եկեղեցի իջնել: Նոյնպէս երէկ ան. Կողմն մէջ զարդեցաւ միմիայն անմիջա-կան գործերը: Դարձանող բժիշկը կը յայտնէ որ չափազանց աշխատութեան հե-տեան օրը չանուր տկարութիւն մըն է ունեցածը և թէ անհրաժեշտ պէտք ունի քիչ մը ատեն հանգիստի և օդափոխու-թեան:

— Միտղոսեան վարժարանի Տնօրէն Դաւիթիկ էֆ. Բարունակեան նամակաւ մը կը յայտնէ որ ըստ Ուսումն. Խորհրդոյ

Բիւք անօգուտ տեղ ուղարկել ետք, Պալքարիոյ չըլլան ըրաւ:

Բան մը չտեսաւ: Այն ատեն միւսոյն կատարի տրչաւով, մեկնեցաւ և քանի մը վայրկեան ետք Տրփիլիբի պանդուկը մտաւ, մինչև ի տիրոջ ժամանակին բնական անեծքի սրտցաւ, վար իշաւ ամեն կողմ այցելեց: Մինչև որ վարպետ Լաւրի, զայն նշմա-րել վ. խեղճ չունը վոնտուեցաւ աւելի հարուածներով:

Բիւք առանց պնդելու մեկնեցաւ: Իր տէրը հոն չէր, եթէ հոն ըլլար այն կերպով չպիտի վարուէին հետը:

Իր փնտաւորները շարունակելով, Բիւք Բարիդին ամեն կողմերն պտըտեցաւ և միշտ ամեն ուրաքաւ վազեցով: Այ-ցելեց այն ամեն կողմերն որոնց այցելած էր իր տիրոջ հետ, և վերջապէս երկրոր-եան հասու Վերկու մեծեւանք որք կը խօսին զինստուր յոգնած, լեզուն կախ

“ԳՐԵԻՆՈՒ”Ի ԺՅՈՒՆՆԵՐ [87]

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՐՈ

ԲԱՐՏԱՆԱՆԵՐԸ

ՄԻՈՑ ԴԻՏԱԶՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

ԹԳ.

ԲԻՐՈՒ ՍԵՐԵՐԸ

Բարտեան ասպետին աներկոյթացու-մէն ի վեր, Բարիդի ամենէ աւելի գործ ունեցող, ամենէ աւելի զբաղած, ամենէ աւելի ժրջան անձնաւորութիւններէն մին անտարակոյս վարպետ Բիւքն էր:

Այս չունը, որ կաշին մէջ ստախո-տութիւն ունէր, և վեց գողի չափ գող էր, նախ և առաջ Մօնօրանսիի ասպ-րանքին մէջ գտած էր այն արքայութիւնն զոր կրնայ երազել չուն մը: Խոհարարա-

պետին հետ այս կամ այն կերպով յաճո-ղած էր բարեկամութիւն հաստատել:

Ուրիշն, Բիւք Մօնօրանսիի ասպ-րանքին մէջ ամենէ երջանիկ չունն էր, մինչև այն օրն ուր Բարտեան ասպետը անե-րկոյթացաւ: Եունը իր տիրոջ կամ լաւ ևս բարեկամին համար, պաշտում մը ու-նէր, որ անկեղծ էր: Հաւանական է որ չունը կը ինչի թէ ասպետին կողմէ ա-զատուած էր, բայց անոր մէջ կը սիրէր ունեցած անկախ նկարագիրը, կը սիրէր այն լընթիւնը որով իրեն կը խօսէր Բարտեան:

Այսպէս զանազան առիթներու մէջ, Բիւք, մինչև իր տիրոջ յարկաբաժինը կ'ենէր կը հաստատէր թէ հոն է, երբեմն նոյն իսկ ներս կը մտնէր և զանի տեսնելէ ետք զոհուէակ կը մեկնէր:

Իրիկունները, կանոնաւորապէս, ան-կողմին մօտ կը պատկէր և անոր տուն-նամեծ ուրախութիւնն էր, առաւօտ անոր

աչքերուն բացուելը տեսնել:

Իրիկունն մը—ցաւի և մտառանջու-թեան իրիկուն—բարեկամը չերեցաւ:

Այդ գիշերէն Բիւք աչքերը չգոցեց, Ապարանքին մէջ կերթար ու կուգար, ա-ռաւօտ տեղաւորութեան փողոցին մէջ ապարանքին մեծ դրան առջև:

Չերեցաւ, Բիւք ուտելու ալ մոռցաւ: Եւ խոհարարապետը ի գուր կ'անցնէ զայն:

Այդ օրն այդպէս անցաւ: Իրիկունը, չունը ապարանք չմտաւ, շարունակեց դրան առջև սպասել:

Եւ երբոր օրը ծագեցաւ, երբ հաս-տատապէս համոզուեցաւ թէ տէրը չպիտի գայ, կաթակի նման սրացաւ:

Ուր կը մտածէք թէ գնաց: Հաւ ուրիշն, Պալքարի վազեց, քիթը ղէպի այն պատուհանն բարձրացուց ուր իր տէրը պատնիով երեցած էր: Աւաղ, նեղ լուսամուտը գոցուած էր:

ՊԵՏԱԶԵԱՆ ՎԱՐՈՒՐԱՆ

Հիմնադրված 1910 թ. — Գ. ՇՐՋԱՆ

Վերաբացում սեպտ. 1 (Ս. Երուս.) — Արձանագրություններ. սեպտ. 1-3. — Սկզբ կանոնադրության ժամանակ. սեպտ. 4-ին.

Դատարանաց թիւը կը բարձրանայ 5-էն 6-ի. Զ. դատարանին գլխավորաց կը կազմուի նաև է. կարգը, առևտրական ուսմանց մասնաւոր ծրագրով.

Ուսման կ'ուսուցանուի լեզուներ (հայերէն, թրքերէն, ֆրանսերէն) տիրողի հանգամանքով, անկերէն ու յունարէն, առևտր. ուսումներ (թուաբան. տոմկ. և թղթակց.), ինչպէս նաև կ'ունենան բարձրագիտութիւն, պատմութիւն և աշխարհագրութիւն, գիտութիւն նաև մարզանք:

Ծրագրի գործադրութիւնը յանձնուած է իրենց պաշտօնին գիտակից ու ձեռնհաս ուսուցիչներու:

Մասնաւոր ուղարկութիւն դարձուած է աշակերտաց ֆիզիքական առողջութեանը, տնտեսային ու քաղաքացիական դաստիարակութեանը, բարոյական կրթութեան և ուսումն. զարգացմանը:

Գիշերօթիկի մէջ կը տիրեն ընտանեկան բոլորանուէր խնամք և հանգստութեան պայմաններ:

Աշակերտաց թուոյն աճամբը՝ վարժարան կընդարձակուի փոխադրուելով հիկու նոր շէնքերու մէջ ընդարձակ, օդատուն և առողջապահիկ պայմաններով օժտուած, մինչ Ծերեկօթիկի միւսը՝ Գիշերօթիկի յատուկ, Առայժմ վարձուած է Մխիթարեան Հարց վանատան կից շէնքը (նախապէս դարձանաւորու Տօքթ. Սպարթալի), միւսի մասին՝ տեղեկութիւնք յառաջիկային:

Պայանքան վարժարանը այլևս ծանօթ է ամենուն. սկզբնական դժուարին շրջանին մէջ իսկ՝ անհկա զտաւ համակրական տաք վերաբերում, որու դրական ապացոյցն է անշուշտ աշակերտաց թուոյն երեք տարուան մէջ 120-ի բարձրանալը: Առաջիկայի մասին կը գահանանք սա չորսըն ըսելով թէ միջոցներ ձեռք առած ենք զա՛նքը կրկնապէս գոհ ձգելու համար:

Տեղեկութեանց համար դիմել գրով կ'իլ Մահլէ թիւ 80: Անձնական դիմումներ կընդունուին Գլ. Ել. և Շր. օրերը, ժամը 9-11 Կ. Ա.:

Իգժիր 27 Յուլիս Հիմնադիր-Տնօրէն 8-5 Թ. ՊԵՏԱԶԵԱՆ

ԳՈՒԼԲԱՆ. — Վերջին 24 ժամուան ընթացքին քրեական ոչ մէկ դէպք պատահած է քաղաքիս մէջ:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12 օգոստ. — Գաղափայն հասած հեռագիրները կը ծանուցանեն, քէ Բաւթարի բնակիչները իրենց քաղաքին հիւլէն բանական պարագլուխէն վերջը, դժուարուն գալով պուլկարական լուծին տակ մնալ, հրկիզած են ամբողջ քաղաքը և հիւլէնական հողն իջած:

ՆՈՅՆ. — Աթէնքէն կը ծանուցուի այսօր թէ Կոնստանդին թագաւորը հրովա, տակ մը հրատարակելով՝ ազգապաշտպան զօրաց եօթը կարգը ազատ կ'արձակէ:

ՆՈՅՆ. — Նոյնպէս կը հեռագրուի թէ Յունաստանի թագաւորը աստիճանի բարձրացում չնորհեց վերջին Հելլենո-Պուլկար պատերազմին մէջ երևելի հանդիսացած սպաներու:

Այսպէս ասոնքմէ հինգը բարձրացան զօրաբանի հրամանատարութեան և ուրիշ տասներեք բարձրաստիճան սպաներ զնչապետ եղան:

ՆՈՅՆ. — Հելլէն մայրաքաղաքէն հասած նորագոյն հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ հիւլէն կառավարութիւնը ծրագրի ուսուցմասիրած է ամբողջ կառուցանելու, հիւլէն ու պուլկար ամբողջ սահմանագծին վրայ:

Կէօքուան Աթէնքէն հասած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ այս ամբողջութեանց շինութիւնը մօտերս պիտի սկսի:

ՆՈՅՆ. — Աթէնքի հեռագիրները կը ծանուցանեն, թէ որոշուեցաւ որ Կոնստանդին թագաւորը աստիճան մը վերջ ուղեւորութեան մը ձեռնարկէ բոլոր եւրոպական մայրաքաղաքները:

ՆՈՅՆ. — Յունաստանի թագաւորը Աթէնքէն մեկնելով նախ՝ Լոնտոն, Բարիզ և վերջը Պերին պիտի երթայ:

ՆՈՅՆ. — Տէտաղաճէն հասած կէսօրուան հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Տէտաղաճի իսլամ և յուն բնակիչները վերջին ծայր յուսահատութեան մատնուած պուլկար զօրաց մօտալուտ վերադարձին վրայ, լքեցին այդ քաղաքը հետերին առնելով ինչ որ արժէքաւոր էր:

ՆՈՅՆ. — Այսօր հասկացուեցաւ որ Սոս. զօրաց սպարապետ իզգէթ փաշա և ներքին գործող նախարար Թալազ պէյ, որոնք էստիքէ գացած էին, վաղը Պոլիս կը վերադառնան:

ԱԶԳ

Տօքթ. Միքայէլ տիրացուեան Ամերիկեան ատամնաբոյժ՝ պիտի փոխադրէ իր օֆիսը Սիպ. 1-ին Բաւար Ուան թիւ 9, Զուրի Ընկերութեան քով:

խանութիւն փաստաբանական խանութիւնովը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց չըջաբերականներով ստիպողաբար խանութարարի բոլոր թեմերը որ մինչև օգոստոս 16 ազգային կառուածող ցուցակը անպատճառ ներկայացնեն կառավարութեան, փոխարէն ընկալուի որ ան լիզ փաստաբանական խանութիւնովը այս հրահանգը տուած է նկատելով որ տրուած վեցամսեայ պարտաւճարը ոչ թէ կառուածներու փոխանցան համար է, այլ անոնց ցուցակներու ներկայացման համար: Կը յուսանք որ ցարդ բոլոր թեմերը ներկայացուցած են արդէն այդ ցուցակները, իսկ անոնք որ դեռ չեն ներկայացուցած, պարտին անպատճառ ներկայացնել մինչև Օգոստոս 16, ուրկէ վերջ կը կը կորսնցնեն ամէն իրաւունք:

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Սթանդարտ Օլլ Ընկ. ի նիւթօք. (մասնաճիւղ Արեւելի և Իզմիրի գործակալութիւն) կ'ծանուցանէ որ հակառակ ունեցած մեծ միասնեւուն, զորս կրեց և այն աննպաստ հետեւանքներէն զորս ունեցաւ առաջ եկած հրդեհէն, որ ծագեցաւ իր Այս-Թրիատա ունեցած մթերանոցներուն մէջ ամսոյս 22-ին իր յաճախորդներուն ու է երկրաշի տեղի մը չպիտի ունենան և պէտք են սպահով ըլլալ որ իրենց պէտքը պիտի կրնան գոհացնել, ամէն կերպով, միևնոյն կանոնաւորութեամբ, ինչպէս ըստ առաջնոյն:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՏԸՆԻ Կուսակալութեան Առողջ. վարչութիւնէն հետեւեալն ստացած ենք հրատարակելու համար. —

Թուրք բերքին առողջապահիկ կանոններու սահմանին մէջ աշխատողները ապահովելու համար, նահանգիս Վարչ. Ժողովին (Մէնիսը Խտարէ) որոշած 6 Մայիս 32-ն և 857 թուակիր կանոնագիրը ընդհանուրին առողջութեան տեսակէտէն մասնաւորապէս կարևոր ըլլալով՝ անոր գործադրութիւնը կը պարտաւորենք:

Ա. — Ուանի բժիշկներուն վկայուած ըլլալով պայման ըլլալով՝ անոնք գործի չըջալսած՝ առողջապահական վարչութեան ներկայանալով՝ անոնցին արձանագրել տարու են:

Բ. — Գործաւորները աշխատութեան չսկսած պէտք չէ տարափոխիկ հիւանդութեան ընդունուած ըլլան. անոնցմէ ամէն մէկը պատուաստի վկայագիր ունենալու է ձեռքը:

Գ. — Թուրք աշխատողուած խաներուն խմելիք ու լուացուելիք ջուրը Հաղաբու. նարի Ընկերութեան ջուրէն ըլլալու է:

Դ. — Զննողները ու սակաւները լուացուելու են եռացած՝ կամ հազարին մէջ համեմատութեամբ քլորալորանալին թթու պորուսակող ջուրով:

Ե. — Սեղանները ամէն իրիկուն օճաւոր սօստայի լուծուածով պիտի լուացուին ու պիտի խոզանակուին:

Զ. — Թուրք աշխատութեան չսկսած՝ Առողջ. վարչութիւնէն ցոյց տրուած մաքրագործման առարկաները հոգացուած պէտք է ըլլան:

Թերուն վրայ կեցաւ, իր քիթը սկսաւ օդը չնչել, իր պէշը թեթեւօրէն սկսաւ չարժիլ:

— Ինչ կար: Իր բոլոր ընթացքը ցոյց կուտար որ այս հարցումն կ'ընէր ինքնին: Բիքօ հեռուէն իր տիրով հո՛ւրը առած էր:

Ուսկից կուգար այս յուզումը: Դժարութիւնն այս էր որ Բիքօ էգ չուէր մը հոսը առած էր Բիքօ մոռցած էր իր տիրութիւնը, նոյն իսկ իր տէրը: Այնք, սէր, ինչպէս վարկեանի մը մէջ տակնուվրայ կ'ընեն ամենէն գեղեցիկ բնաւորութիւնները: Միթէ այս կը նշանակէ թէ Բիքօ սիրահարուեցաւ այս անծանօթին որ նոյն իսկ չէր տեսներ և կուգար քանի մը վարկեանէն ի վեր հեռուէն հետապնդու:

Այո՛, այս է չուներու մօտ սիրոյ ձեւը:

խանութիւն փաստաբանական խանութիւնովը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց չըջաբերականներով ստիպողաբար խանութարարի բոլոր թեմերը որ մինչև օգոստոս 16 ազգային կառուածող ցուցակը անպատճառ ներկայացնեն կառավարութեան, փոխարէն ընկալուի որ ան լիզ փաստաբանական խանութիւնովը այս հրահանգը տուած է նկատելով որ տրուած վեցամսեայ պարտաւճարը ոչ թէ կառուածներու փոխանցան համար է, այլ անոնց ցուցակներու ներկայացման համար: Կը յուսանք որ ցարդ բոլոր թեմերը ներկայացուցած են արդէն այդ ցուցակները, իսկ անոնք որ դեռ չեն ներկայացուցած, պարտին անպատճառ ներկայացնել մինչև Օգոստոս 16, ուրկէ վերջ կը կը կորսնցնեն ամէն իրաւունք:

Հոս տեղն է զիտել տալ որ Բարու. նակեան էֆ.ի անշաշկան պաշտօնի կոչուեալն առաջ վարժարանաց գրքերը կը հայթայթուէին տեղւոյս մէջ ձեռք բերելով 17% զեղնով մը միայն: Կը տեսնուի թէ Բարու. նակեան էֆ. ինչ կարեւոր չափ ցուցուցած է Ուսումն. Ուսուցիչին Բացատրութեան պէտք չկայ ուրեմն թէ ինչու ծանօթ փորի ցաւ ունեցողներ իրենց օճկանին մէջ չարուանակ ամենէն զգուշի զրպարտութիւնները կը թխեն Բարու. նակեան էֆ.ի հասցէին, որպէսզի յուսահատեցնելով փախցնեն զայն: Վերջերս ալ յանուն ազգային արժանապատուութեան Դաշինքի դէմ՝ պօքօթ հրատարակելու բիւրոցս երանելի հնարք յղացան, որպէսզի չի հրապարակուին զիրենք միող թագուն զապանակներու շարժառիթները, որպէս թէ ժողովուրդը քնաբեր զեղահատներ կլլած ըլլաւ:

— Կը տեղեկանանք որ անցեալ կիրա. կի Մետրոպիտան վարժարանի մէջ Առաջ. նորդ Ս. Հօր դէմ կատարուած միթինկ. նուն առթիւ հեռագիրներ քաշեր են Պոլիս ի դիմաց Ռիֆ. Ռալիւր ներկայանալու նոյնպէս Գաւառ. Ժողովին ալ բողոքադիր մը ներկայացուցեր են ի դիմաց դարձեալ այդ 500 ներկաներու: Մենք 1-2 քանաներէ ստուգեցինք որ հազիւ 40-50 տղերքներ ներկայ եղեր են, անոնք ալ իրարու մէջ անհամաձայն: Նոյնպէս տեղեկացանք որ այդ միթինկին պարագլուխը և կազմակերպիչն է եղեր անձ մը որ ասկէ 3 4 ամիս առաջ ըստի նետուած ըլլալով Առաջնորդ Ս. Հօր յիշատուութեամբ և երաշխաւորութեամբ ազատուեր, բաւական ժամանակ Աղաւաթախամի և Առաջնորդ Ս. Հօր նպաստներով ասպարուեր, և հիսուս դեռ կերած հացերը չի մարսած իզմիրի ազգային գործերը փերկելու ելեր է:

— Բաղաք. Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ հետեւեալ որոշումներն ևս տուած է. — Հիւանդանոցի հրաժարեալ անդամներուն տեղ ընտրած է Յակոբ Պոստան. ձեան և Սովհանէս Բրմանեան էֆ.ները: Նազիլիի թաղականութեան ընտրութիւնը ապօրինի ըլլալով, չէ վաւերացուցած և նոր ընտրութեան հրահանգ տուած է: — Վաւերացուցած է Գարաթաշի նորընտիր երեք թաղականներու ընտրութիւնը, որք են Տիարք Տօքթ. Թարութիւն Տիրատուրեան, Թագաւոր Թագաւորեան, Հայկ Ազնիւրեան: — Կարողացուած է Պատրիարքարանէ զրկուած չըջաբերական մը, որով կը յայտնուի թէ ըստ Ազգ. առանձնաշնորմանց, ժառանգական և այլ վկայագրերը պէտք է բացարձակապէս ազգային իշխանութեանց կողմէ տրուին և թէ միթիւնները կողմէ տրուած այսօրինակ վկայագրերու իսպառ չպիտի ճանչցուին կառավարութեան կողմէ: Որոշուեցաւ այս մասին հարկ եղածը գրել նաև թեմերը:

— Ազգապաշտական կառուածող փոխարտ. Կարգաւորութեան և ջուր տըվաւ, զօրացուց, և Բիքօ ապաստանը իր ճաշակին զտնելով զիջերը հոն անցուց:

Բայց առաւօտ, ինն ժամուան քուտով մը զօրացած, անհետացաւ, գուրը բացուելուն պէս:

Այս անգամ այլ ևս չէր վազեր: Տխրօքն կ'ըլլար, քիթը հոգին, անհանգիստ և պոլը կախ:

— Լիցեալ, կը մտածէր խեղճ կենդանին, զիս երեսի վրայ կը թողու, այլևս չպիտի տեսնեմ զայն:

Այսպէս Մանօրանսի ապարանքը հասաւ, դրան առջև քնացաւ և սպասեց: Ամբողջ օրը հոն մնալ:

Արդ, Օգոստոսի 20-ին երիկունն էր և այս թուականը որ չան համար բնաւ կարեւորութիւն չունի. ունի մեզի համար:

Գիշերը վրայ հասնելուն, Բիքօ դրան մէջ անկեւնին մէջ պառկած, կը ջանար քնանալ, երբ յանկարծ, իր չորս թա-

նալը անոր կերակուր և ջուր տըվաւ, զօրացուց, և Բիքօ ապաստանը իր ճաշակին զտնելով զիջերը հոն անցուց:

Բայց առաւօտ, ինն ժամուան քուտով մը զօրացած, անհետացաւ, գուրը բացուելուն պէս:

Այս անգամ այլ ևս չէր վազեր: Տխրօքն կ'ըլլար, քիթը հոգին, անհանգիստ և պոլը կախ:

— Լիցեալ, կը մտածէր խեղճ կենդանին, զիս երեսի վրայ կը թողու, այլևս չպիտի տեսնեմ զայն:

Այսպէս Մանօրանսի ապարանքը հասաւ, դրան առջև քնացաւ և սպասեց: Ամբողջ օրը հոն մնալ:

Արդ, Օգոստոսի 20-ին երիկունն էր և այս թուականը որ չան համար բնաւ կարեւորութիւն չունի. ունի մեզի համար:

Գիշերը վրայ հասնելուն, Բիքօ դրան մէջ անկեւնին մէջ պառկած, կը ջանար քնանալ, երբ յանկարծ, իր չորս թա-

նալը անոր կերակուր և ջուր տըվաւ, զօրացուց, և Բիքօ ապաստանը իր ճաշակին զտնելով զիջերը հոն անցուց:

Բայց առաւօտ, ինն ժամուան քուտով մը զօրացած, անհետացաւ, գուրը բացուելուն պէս:

Այս անգամ այլ ևս չէր վազեր: Տխրօքն կ'ըլլար, քիթը հոգին, անհանգիստ և պոլը կախ:

— Լիցեալ, կը մտածէր խեղճ կենդանին, զիս երեսի վրայ կը թողու, այլևս չպիտի տեսնեմ զայն:

Այսպէս Մանօրանսի ապարանքը հասաւ, դրան առջև քնացաւ և սպասեց: Ամբողջ օրը հոն մնալ:

Արդ, Օգոստոսի 20-ին երիկունն էր և այս թուականը որ չան համար բնաւ կարեւորութիւն չունի. ունի մեզի համար:

Գիշերը վրայ հասնելուն, Բիքօ դրան մէջ անկեւնին մէջ պառկած, կը ջանար քնանալ, երբ յանկարծ, իր չորս թա-

Տիեզերապետ ճանչցուած լաւագոյն ժամա-
ցոյցը որ պաշտօնապէս ընդունուած է հետեւ-
եալ վարչութիւններէ.

Անաստուի Օսմ. երկա-
րողիներու ընկերութիւն
Շիքեքի Խաչիկ
Օսմ. գորաց վարչութիւն
Իսալիյ պէտէն. երկաքի.
Ռուսական երկաքողի
Յունական երկաքողի

Ռսկի, Արծար, Նիքի

=ԱՄԷՆ ՏԵՍԱՅ ՄԵՆՈՒԹԵԱՄԲ=

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Այսրնի, Գոնեայի նահանգներու եւ
Արշիպէպոսի Կղզեաց:

ՎԱՋԱՆ ԶՄԻՌՆԱԿԵՍԵԱՆ

ի Չուխա Պէտէսմէն, Թիւ 14 - 40

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ Իզմիրի եւ Շրջակայից ծանօթ ամէն ժամագործնե-
րու մօտ:

ՆՅՈՇԱԹԷԼԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ

Ք Ա Ղ Ո Ւ Ա Ծ

ԽՈՐՀՐԴՈՅ

ՈՐՈՇՄԱԳՐԷՆ

Ա. Գործարաններու յատկացուած մրցակցներ գրպանի
եւ նաւու լաւագոյն վեց քրօմլըրներու համար տէքիի մրցակցի.

Ա. Կ Ա Ք Ի	Թիւ դասակարգութեան
Ա. Գ. Գ. Զաւր-ժագո եւ Ընկ. Գործարան (Զենիթ) ժամացոյցերու իւրի 22,8	
Բ. Պիւրէ, Լօքլ	22
Բ. Տիւրքայմ, Շի տը Զօն	22,2
Բ. Տ. Նարտէն, ի Լօքլ	19,1
Գործարան Լոնտօնի, ի Սէնթ - Իմի	14,2
Ժամացոյցութեան զարդ	13,0
Լ. Պրանտ եւ Եղբարք (ՕՍԷԿԱ)	13,6

ի Դիմաց Պետական Խորհրդոյ
Դիւանադար՝ ՓԷԻՐԷՆ Նախագահ՝ Տօք. Թէֆթուօղլու.

Ս Ե Ծ Մ Ր Ց Ա Ն Ա Կ

ԲԱՐԻՋԻ 1900 Ի ՅՈՒՅԱՆԱԴԷՍԷՆ

ԱՐՏԱԳՈՅ ՄՐՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄ՝ ԺԻԻՐԻԻ ՄԻԼԱՆԻ
1906 Ի ՅՈՒՅԱՆԱԴԷՍԷՆ

Նեոշաքիյի (Զուլքադիա) գաւառին 1909 ի Պետական
մրցման մեջ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է,
որուն եւ ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր մինչեւ այն ասեմ.

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՒՍԲԷՆ
Կը գտնուի հետեւեալ վաճառատուններու
մէջ.

ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒԼՆ. ԵՒԼ.

ԼԸ ՏԱՆԻԻՊ Ա ՎԻԷՆ

ԱՌՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատուել 1867 ին

Ստանալաւ ձեռնարկ կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ճայտը իր Ապահովագրեաներուն վճարած է	250,000,000 Քր.
Պահեստ ապահովութեան	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածք	7,000,000 »
Դրամազ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—

Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով.

Որոշ պայմանաւորով կամ հասոյթի մը վճարմամբ
անկարողութեան պարագային:

Խառն ապահովագր. Թիւնը. 3% ապահովեալ յաւելումով:

Օժիտի եւ իննադրական ապահովագրութիւնը:

Բոլիան՝ պայմաններն ամենէ նորագոյններն են եւ ամենէ առատածեռն:
Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆԻՐԻՔԷՉ
Քիւլիւք Գուզու օդու խան

Զիթապտուղի Անխարդախ Իւղ

ԲԵՐԷՆԻ ՀԱՍԸ ԳԻՏՅՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄՈՒՄՆԻՆ ԱՌՈՂՋ ՊԱՇԵԼ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրցիք որ ամեն բանի մէջ փափկանաչակ եւ բծախնդիր են, ցաւ ի սիրտ պար-
տինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յար-
գելով, բնաւ կերած իւղերուն ուշադրութիւն չեն ընել, կարգ մը ծախուած բաւ-
պակի եւ պէտաակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամենէ Թանկագին
գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենէ նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի
ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրեւ կազդուրիչ եւ բոլոր
հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրեմն պէտք է առանին պիտոյից համար այդ
իւղը գործածել քան վատառողջ եւ խարդախալ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը եւ ինք-
նին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները: Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խմորեղէն-
ներու եւ այլ անուշեղէններու մէջ որք չուշմայի իւղով կը պատրաստենք ցարդ:

Փնտռեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի ետեւ Ազնաւորեան փողոց Թիւ 7,

ՍՍԱԳԻՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ տունը:

125—115

ՄԵԾ ՎԱՋԱՌԱՏՈՒՆՔ

Ք Ա Մ Է Լ Ի Ա Ի

(ՆԱԽՈՐԴ ԱՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Ամբան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակի ապրանք
որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նորաճաշակները:
Գիններու անհամեմատ փոքրութիւն, ապրանքներու տոկոսնութիւն անմրցելի են
Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱՅԻ Վաճառատունը համարեւելու համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՅ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադր 1790 ին ԵՒ ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան

Ա. Ո. 5,000,000

Վճարեալ Ապահովագրեաներու

> 42,000,000

ՀՐԴԵՂԻ ԶԻՒԼ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ եւ ամեն կը
կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:
ԿԵՆԱՅԻ ԶԻՒԼ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ
ամբողջ կեանքի տեսչութեան վրայ: Խառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեան
ապահովագրութիւն են. եւ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ո. ՌՅԱՆԵԱՆԻ

Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ

Քննիչ պատուիրակ

Ընդհ. Գործակալ

ԼԷ ՔՐՕՎԷՆՍ ՌԵՒՆԻՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպաստաւոր
եւ դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յա-
ճախորդին տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն եւ դիւրութիւն:

Կրնա՞ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրա-
կան ընկերութեանց հետ:

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք դիմել Իզմիրի եւ շրջակայից ընդ-
գործակալ:

ՍԱՋԱԿ ԿԻԼՊԷՆԿԵԱՆԻ

Բաւած Նազարեք Թիւ 5

ՆՈՐԹ-ԵՔՍ

NORTHERN ASSUR. CO. LTD.

ONORTH BRISH & MERCANTILE INS. CO

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Իզմիրի Գործակալութիւն հաստատուած
1864 ին ի վեր

Դրմուլիւ. Ընկերութեան Լ. Ս. 9,000,000

Տարեկան հասոյթ » 7,023,100

Պահեստի գումար » 30,189,752

Ընկերութիւնն նպաստաւոր պայմաննե-
րով կ'ապահովագրէ տնային կալուածներ,
գործարաններ, ամեն տեսակ ապրանքներ
եւ. եւ.:

Տեղեկութեանց համար դիմել —

ժԷՄՅՍ ՀԱՏԿԷՆՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԻԶՄԻՐԻԻ ԳՈՐԾ ԱՄԻՈՒ
Ծրանկաց քաղ, Բաւած Սրու

ՍՐՕՄԱԼԻՔՍ

ՏՕՔԷՐՈՐ ՍԱՅՄ ՔԱՐԸ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Այս բոլոր հիւանդութեանց համար

որոնք Ստամբուլի եւ ագիւրնե-

րու կը վերաբերին, նոյն իսկ եթէ

30 տարեկ ի վեր անոնցմէ տա-

նառողները ըլլան Մարտագիւ-

նը կը դիւրացնէ, պիտոյից կը

բանայ եւ յանձնարարուած եւրո-

պայի եւ Ամերիկայի բժիշկներէն

առողջացնելով ատմութիւն իւր

Թեր, փախուցնէ, տոց եւ չափա-

հասներու փորձարարութիւն, ստա-

մորսի ընդլայնուած, ԾՅՈՒՄ, զգա-

նութիւն եւ անմարտողութիւն:

ԿԸ ԵՒԱՆՈՒԻ բոլոր դեղաբան

ները.

= 5 ՖՐ. ՇԵՇԸ =

Կեղոնանդի

ՏՄՕՐԷՆՍ ՄԱՐԿՈՒՄԱԹՕ

—(Տրոյիստ)—

ԱՐԱՊԱՆ - ԻԶՄԻՐԻ

ՍՏԱՄՈՒՄ ԵՒ ԱՆԻՔՆԵՐԸ